

Riedsútstel

It Beslút	: 3 september 2026
Agindapunt	: 8
Status	: Besluitvormend
Program	: Programma-overstijgend
Portefúljuhâlder	: J.P. van der Velde
Amtner	: G.M. de Vries
Bylage	: 1. Nota verbonden partijen Tytsjerksteradiel 2026 2. Nota verbonden partijen 8KTD 2023-2026
Saak- en stiknûmer	: 2026062427780 en 26ZG141770

Underwerp

Nota verbonden partijen Tytsjerksteradiel

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. De Nota verbonden partijen Tytsjerksteradiel vast te stellen;
2. De Nota verbonden partijen 2023–2026 in te trekken met ingang van de datum van vaststelling.

Koarte gearfetting

De gemeente Tytsjerksteradiel werkt samen met verschillende verbonden partijen om maatschappelijke doelen te realiseren. Met deze nota worden de kaders voor het aangaan, sturen en controleren van deze samenwerkingen geactualiseerd. De nota versterkt de rol van de raad, verbetert de sturing en risicobeheersing en zorgt voor meer transparantie richting inwoners en bestuur.

Foech ried/kolleezje

De raad is bevoegd om te besluiten omdat het gaat om het vaststellen van kaders voor beleid ten aanzien van verbonden partijen (kaderstellende rol). Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze kaders, het aangaan en aansturen van verbonden partijen en het afleggen van verantwoording aan de raad (uitvoerende rol). In deze nota zijn zowel de kaderstellende kaders als de uitvoerende taken opgenomen. Raad en college stellen de nota daarom ieder voor eigen bevoegdheden vast.

De kaders die de raad voorschrijft, zoals opgenomen in de voorliggende nota verbonden partijen, bestaan uit:

1. Uitvoeren van een (voorgeschreven) risicoanalyse
2. Presenteren van de uitkomsten van de risicoanalyse in een risicomatrix TD in de paragraaf verbonden partijen in de begroting en jaarrekening.
3. Op basis van de indeling in de risicomatrix de evaluaties van de verbonden partijen uitvoeren conform het voorgestelde format. Hierbij de geplande evaluaties uit de vorige nota verbonden partijen in 2026 uit te voeren.
4. De uitkomsten van de evaluaties opnemen in de paragraaf verbonden partijen in de begroting dan wel jaarrekening.

Daarnaast gelden wettelijk de volgende bevoegdheden van de raad bij oprichting dan wel beëindiging:

Oprichtingsfase (hoofdstuk 5.1):

5. De raad kan zienswijzen indienen bij gemeenschappelijke regelingen;
6. De raad kan wensen en bedenkingen meegeven bij privaatrechtelijke deelnemingen;
7. De raad heeft formeel instemmingsrecht bij gemeenschappelijke regelingen.

Uitvoeringsfase (hoofdstuk 4 en 5.2):

8. De raad kan zelf aanvullende informatie opvragen of instrumenten inzetten (vragen, sessies).

Evaluatiefase (hoofdstuk 5.3):

9. De raad wordt geïnformeerd bij heroverweging of beëindiging;
10. Besluitvorming over beëindiging ligt (waar van toepassing) bij de raad.

De onderdelen één tot en met vier zijn in deze nieuwe nota nieuw (risicoanalyse en -matrix) dan wel meer concreet uitgewerkt (evaluaties). De onderdelen vijf tot en met tien zijn ongewijzigd ten opzichte van de vorige nota.

Ynlieding

De gemeente Tytsjerksteradiel werkt samen met diverse verbonden partijen om publieke doelstellingen te realiseren. De herziene Nota verbonden partijen geeft een geactualiseerd kader voor:

- het aangaan van verbonden partijen,
- de sturing en beheersing,
- de rolverdeling tussen raad en college,
- en de wijze van toezicht en verantwoording.

Omdat de huidige nota verbonden partijen (2023–2026) een looptijd heeft tot en met 2026 dient deze geactualiseerd te worden.

Histoarje

In maart 2023 heeft de raad de nota verbonden partijen 2023-2026 vastgesteld. Deze (eerste) nota verbonden partijen is tot stand gekomen naar aanleiding van het rekenkameronderzoek 2022 'managen van risico's'. Deze nota heeft een looptijd tot 2026 waardoor deze geactualiseerd moet worden.

Te berikken effekt

Gemeente werkt aan maatschappelijke opgaven. Daarin werken we samen. De Nota verbonden partijen is bedoeld om samenwerking te stroomlijnen, zodat via de samenwerkingen zoveel mogelijk maatschappelijk effect kan worden bereikt en de risico's zo goed als mogelijk worden beperkt. Deze nieuwe nota heeft, in tegenstelling tot de vorige nota, geen vaste looptijd. Tijdens de jaarrekening zal steeds beoordeeld worden of actualisatie (en daarmee besluitvorming) nodig is.

Arguminten

1. Actualisatie van het beleidskader

De huidige nota verbonden partijen 2023–2026 wordt vervangen door een geactualiseerde nota die beter aansluit bij de huidige inzichten en praktijk van samenwerking en governance.

2. *Ondersteuning van rollen raad en college*

De nota verduidelijkt de rolverdeling tussen raad en college en versterkt de kaderstellende en controlerende rol van de raad, evenals de sturende rol van het college.

3. *Verbetering van governance en risicobeheersing*

De nota bevat concrete afspraken over sturing, informatievoorziening, risicomanagement en toezicht, waardoor beter grip kan worden gehouden op verbonden partijen.

4. *Invoering van risicogericht toezicht*

Door het werken met risicoprofielen en differentiatie in sturing wordt de inzet gericht op die verbonden partijen waar de risico's en het belang het grootst zijn.

5. *Eenduidige werkwijze binnen de organisatie*

De nota zorgt voor een uniform kader en praktische handvatten voor de ambtelijke organisatie bij de omgang met verbonden partijen.

Alternativen

1. *De huidige nota blijven hanteren*

Het alternatief is om de huidige nota verbonden partijen 2023–2026 te blijven hanteren. Dit wordt niet wenselijk geacht, aangezien deze nota onvoldoende aansluit op de actuele inzichten ten aanzien van governance, risicobeheersing en informatievoorziening. Hierdoor ontstaat het risico dat sturing en toezicht op verbonden partijen minder effectief plaatsvinden.

Kanttekenings/risiko's

Aan de vaststelling van deze nota verbonden partijen zijn geen risico's verbonden.

Finânsjes

Aan de nota verbonden partijen op zichzelf zijn geen financiële consequenties verbonden.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

Niet van toepassing.

Kommunikaasje

Na besluitvorming door de raad wordt de nota verbonden partijen binnen de organisatie gedeeld en toegepast binnen de relevante werkprocessen. Externe communicatie is niet voorzien.

Yntegraliteit

De nota raakt meerdere onderdelen van de organisatie, waaronder beleid, financiën en control. De uitvoering vraagt om afstemming tussen deze disciplines, onder andere bij het opstellen van zienswijzen, het uitvoeren van risicoanalyses en het informeren van de raad.

Previnsje

Niet van toepassing.

Gearwurking

De nota heeft betrekking op de samenwerking met verschillende verbonden partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen en privaatrechtelijke deelnemingen. Waar mogelijk wordt samengewerkt met andere gemeenten om de sturing en grip op verbonden partijen te versterken.

Ferfolchtrajekt

Na vaststelling door de raad treedt de nota direct in werking en vervangt deze de huidige nota verbonden partijen 2023–2026.

De toepassing van de nota wordt geborgd in de reguliere planning- en control cyclus.

Evaluaasje

Jaarlijks via de jaarrekening wordt aandacht besteed aan verbonden partijen. Dit is eveneens een moment waarbij overwogen wordt of actualisatie van de nota verbonden partijen nodig is. Als dit nodig is, dan wordt dit aangepast en separaat ter besluitvorming aangeboden aan de raad.

Burgum, 7 juli 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,

burgemeester,

dhr. drs. J. Krul

dhr. mr. K.A. Breuker

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 7 juli 2026,
punt nummer: 8;

Beslút:

1. De Nota verbonden partijen Tytsjerksteradiel vast te stellen;
2. De Nota verbonden partijen 2023–2026 in te trekken met ingang van de datum van vaststelling.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van 3 september 2026.

De griffier,

De voorzitter,

mevr. mr. A. Dam

dhr. mr. K.A. Breuker